

Petro Çekrezi

vjersha

BIBLIOTEKA
SHTETIT

Dhjetë yje

814-1-93

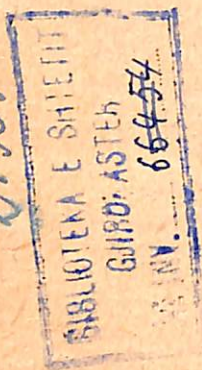
543

BIBLIOTEKA E PIONIERIT

PETRO ÇEKREZI

DHJETË VJE

Vjersha

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

RRUGËT EDHE SHITIGJET

Vrapojnë, vrapojnë
Udhët dhe shtigjet,
Në fusha tej
Pambuku rritet;
Vrapojnë lumenjtë
Nëpër turbina
Dhe bëhen forcë
Dhe lindin drita.

Vrapojnë, vrapojnë
Udhët dhe shtigjet
Udhë me hekur
Dhe me asfalt.
Ca në miniera
Dhe në uzina,
Të tjera ngjiten
Në male lart.

Ngjiten dhe zbresin
Rrugët dhe shtigjet
Lart në male,
Në kaltërsi.
Qielli ynë
Dhe det' i kaltër
Rrugë pa numër
Kanë tani.

Rrugë qytetesh,
Linja të gjata,
Drita dhe yje
Në hapësirë,
Damare të kaltra,
Duar me kallo,
Të gjitha rrugët
Tek ju kanë mbirë.

Dhe ne përherë
Atje do rendim
Ku udhët shtrin
Çdo pesvjeçar,
Metalurgjiku,
Ballsh dhe Fierzë,
Udhë të reja
Partia çan.

N Ë M A I.

Në malet bleroshe
Ku era shëtit,
Ku është një kasolle
Dhe një obelisk,

Atje në marshim
U ngjitëm një ditë;
Atje e kaluam
Një natë me barinjtë.

Ia thamë me fyell,
Kërcyem me gajde,
Andej ndaj të ngrýsur
E hapëm dhe radion.

Kur zjarri kërciste
Dhe ndizeshin yjtë,

Këmborët ia thoshin
Si kor brinjë më brinjë.

Kur ja, krejt papritur
Nga altoparlanti
Erdh zëri i Enverit,
Buçiti gjithë mali.

Erdh zëri i pastër,
Partia kish festë;
Gëzonte Atdheu
Dhe malet e rreptë.

Dhe grykat zërin
E çonin shumë larg;
Sikur ky zë
Të kish lindur në mal.

Sikur ky zë
të kish mbirë mbi shkëmbinjtë;
Ky zë që ka
binjakë lartësitë.

Dhe radioja heshti,
Po mali ushtonte;

Akoma me malet
Ky zë kuvendonte.

E mbajnë me vete
Këtë zë të dashur
Dhe njerëzit, dhe malet,
Fabrikat dhe arat.

Ai ish me ne
Një ditë te barinjtë,
Ku është një kasolle
Dhe një obelisk.

BATERIA VULLNETARE

Ne po kthehemi nga rrugt' e detit
Mbushur me stërkala dhe tallaz,
Bateria jonë e kreu detyrën,
Ndaj të lumtur kthehemi në bazë.

Ne këndojmë këngë marinarësh,
Dallgëzon flamuri mbi katart;
Pritna, pritna sot, qytet i dashur,
Ndrin flamuri ynë posi far.

Ndrin flamuri ynë e brigjet qeshin,
Ngjan qyteti tej si yll i madh;
Me «trofetë» që armikut ia rrëmbeu
Kthehet bateria vullnetare.

Shushuriti deti yn' i kaltër,
Deti hedh shkumë në liman,
Në shtigiet e detit vigjëlojmë,
Ku mbi dallgë rreh krahët pulëbardha.

KISHA NJË KALË

Një kalë të bardhë kisha unë,
Kuptonte si njeri;
E merrja netëve të verës
Dhe shkonim bashkë në brinjë.

E çoja netëve me hënë
Që të kulloste bar.
Kapistrën në një dorë e lidhja
Dhe i flija nën bark.

Ai kulloste qetë-qetë
Dhe mua s'më trazonte,
Po kur mbaronte bari pranë,
Posi njeri më zgjonte.

Dhe bashkë shkonim pak më tej,
Ku bari kish tërfil,

Dhe kur agimi fikte yjet,
Prapë ktheheshim të dy.

Por veç një natë kur hën'e re
Ish fshehur shpejt pas malit,
Një ulurimë erdh nga larg,
Ju ngritën jelet kalit.

Pastaj më zgjoi si gjithmonë,
Rrëmihu dhenë,
Dy sytë si hënëza shikonin,
Guxim për të më dhënë.

Jelet e bardha iu bënë shpatë
Patkonjtë i shkrepëtinin,
Po qentë e stanit kishin kohë
Që ujkun pas e ndiqnin.

Dhe fjeta prapë nën bark të tij,
I qetë, gjer n'agim.

.....
Kisha një kalë besnik e trim
Dikur në fëmini.

DALLËNDYSHET

Çdo vit në strehë të shtëpisë sime
Vijnë dallëndyshet ngrenë fole,
Vijnë dallëndyshet shtegëtare,
Mbi krahët e tyre mbajnë pranverën.

Kurse sivjet s'e di sepse
Një dallëndyshe s'erdhi.
Pa ngrohtësi, pa zogj e këngë
Foleja bosh i mbeti.

Kur gjithë të tjerat plot gëzim
Çanin me gjoks pranverën,
Kushdi se në ç'vis me dëshpërim
Ajo do të ketë mbetur.

Ndoshta në viset mjegullore,
Atje ku buçet lufta,

E vrau bomba e avionit,
A e plagosi pushka.

Dhe kushedi se ç'plagë ka marrë
Në ç'breg e ç'kilometër,
Atje ku bijtë e lirisë
Luftojnë për të vërtetën.

Edhe tek vdiste larg kështu,
Nga dora e agresorit,
Ndoshta kujtonte kaltërsitë
Në viset tona paqësore.

... Këto të gjitha ia tregoj
Tim vëllai tek dritarja,
Ku mbushin ajrin për çdo çast
Me këngë gushëbardhat.

Ai dallëndyshet i do shumë,
Për to këndon dhe këngë,
Ndaj grushtat mbledh me zemërim
Sikur do të shpërthejë.

KUR BIE MBRËMJA NË KUPI

Piramidat tutje zbardhin,
Ylli përmbi ballë u ndrin;
Era vërshëllen në maja,
Kur bie mbrëmja në kufi.

Kufitari shtrëngon pushkën
Në postroje, në vrojtim;
Yjet e Atdheut si diell
Përmbi bajonetë i ndrijnë.

Ndaj atij s'i trembet syri
As nga plumbi, as nga dredhitë
Se pas tija dy milionë
Vigjëlojnë natë e ditë.

K R I T I K A

Pse Iliri ri mërzitur,
Pse ka varur kokën?
Syt' e bukur ngjyrë blu
Mjegull kanë nga lotët.

Në një cep të oborrit rri,
Qeshin, lozin shokët,
Veç ai me zemërim
I sheh të gjitha tok.

Shokët sot në organizatë
Rreptë e kritikuan,
Se detyrat i kopjon
Nga fletorja e huaj.

Si kështu ti, shok i dashur,
Po justifikohesh

Edhe për gabimin tënd
Po mohon dhe shokët?

A s'u ngjitët malit tok
Me bori e këngë?
A s'e ftuat në aksion
Në garë njëri-tjetrin.

A s'e lidhët tok shaminë
Në qafë një ditë,
Bashkë shkuaat në stadium,
Bashkë në shëtitje?

Ah, Ilir, ti pse kështu
Na rri zemëruar?
Shokët ty të kritikojnë
Për t'u korrigjuar.

Shokët në organizatë
Sot të kritikuan,
Se detyrat i kopjon
Nga fletore huaj.

Se je bërë mendjemadh
Dhe s'pranon gabimet.
Nuk e pe sa bukur shokët
Bënë autokritikë?

Edhe nëna punëtore
Babai në fabrikë,
Që të gjithë me rreptësi
I dënojnë gabimet.

Ti, Ilir, je shok i mirë,
Mos e mundo veten,
Shokët, që të duan fort,
Kritikojnë rreptë.

Rend me shokët dor' për dore,
Miqësia mbetet,
Nesër do të t'përgëzojnë
Dhe për punën tënde.

Dhe në drrasë kur të ngrihesh,
S'do të rrish statujë;
Kështu do mësuesi, prindi,
Shokët edhe unë.

Ndaj vrapo, vrapo me shpejt,
Kokën poshtë mos mbaj,
Syt' e bukur ngjyrë blu
Gazi le t'i lajë.

S O P A T A

Atë e sollën një mëngjes
Dhe në muze e vunë,
Dhe pas vitrinës rri tani
Përkrah me një pushkë.

Ajo ka historinë e saj,
Ashtu siç ka dhe pushka,
Liria e mbajti fort në duar
Në ato ditë lufte.

Dhe xha Rizai nis tregon
Për sopatën e mprehtë;
E mprehtë që sopata shumë,
Siç që dhe e vërteta.

Njëherë si vetëtimë ra
Mbi kokë të një fashisti,
Një ditë mu në mes të fshatit
Goditi një të shitur.

Kështu luftuam ne dikur
Me sopata e pushkë me gjalmë
Fishekë e bukë kishim pak,
Po dolëm fitimtarë.

Sopata edhe pushka jonë
Në shenjë godasin mirë,
Sepse Partia na kish mbushur
Me dritën e saj zemrën dhe sytë.

IL IÇI BUZËQESH

Qeshni, lozni sot me gaz, fëmijë,
Për ju pranverë e bukur është përherë,
Lenini që ju sheh nga monumenti,
Me çiltërsi prindërore ju buzëqesh.

Buzëqeshja e tij, drit' e diellit është,
Buzëqeshja e tij majin sjell përjetë,
Ju rrotull monumentit lozni, qeshni,
Lenini ngre kapelen, përshëndet. . .

LULJA DEKORATË

Në xhep të xhaketës
Së një partizani
Që rri në muze,
Është dhe një bllok,
Është dhe një lule.

Bloku është i shpuar.
Xhaketa me plagë,
Edhe lulja pranë.
Në një faqe blloku,
Pranë vrimës së plumbit.
Atje ndenji gjatë
Lulja që u skuq
me gjakun e vakët.

Atë për kujtim
Ja kish dhënë dikur,

Ndoshta pas betejës,
Partizanit trim
Vetë komandanti.
Komandanti i tij,
Që e deshte shumë,
Sepse në betejë
Shkrepte si furtunë.

Shkuan tridhjetë vjet
Që lulja qëndron,
Trimërisht qëndron
Me kohën dhe plagët,
Edhe për çdo plagë
Lulja mbi xhaketë
Ngjan si dekoratë.
Dekorata krenare
E kohës partizane.

UJVARË E YLBERTË

Rrjedh ky lumi Drin thinjosh
Me shkumë dhe valë,
Herë vrapon, herë ecën qetë,
Herë zbret në ujvarë.

Herë ngre krifën, egërsohet
Dhe nga shtrati del,
Dhe rrëmben çfarë gjen përpara,
Vendin e bën det.

Ja kështu, ka shekuj shumë,
Drini frelëshuar,
Që vërshonte e linte prapa
Vendin e shkretuar.

Por një ditë erdhën punëtorët
Dhe i thanë: «Ndal!
Ne këtu tani do ngremë
Një hidrocentral.

Vrullin tënd do ta derdhim
Brenda në turbinë,
Forcën tënde për Atdhe
Do ta bëjmë dritë».

Qeshi Drini: «Ha-ha-ha!
Ç'janë këto që thoni?
S'mbahet vrulli im krenar
Me një digë betoni!»

Por vendim morën punëtorët
Edhe dhanë fjalë
Dhe u ngrit në Va të Dejës
Një hidrocentral.

Dhe i dhanë këtij gjigandi
Një emër të shtrenjtë:
Emrin e Mao Ce-Dunit,
Që do rrojë përjetë.

Po një ditë punëtorët ikën
Si zogj shtegtarë,
Me makina, këngë e sonda,
Për Fierzë vanë.

Ç'po rrjedh Drini dallgëshumë,
Sondat gërmojnë thellë;
Çajne malet minatorët,
Dritën për ta sjellë.

Si një shall najlon ylberi
Ujvarën mbështjell,
Ja, këtu punëtorët Drinit
Qafën do t'ia kthejnë.

Rend, o Drin, thinjoshi Drin,
Përmes grykash rend,
Dallgën tënde do ta bëjmë
Edhe këngë edhe diell.

TAKIM BREZASH

(Në festën e brigadës)

Ju, bij, na erdhët sot këtu
Me këngën tuaj dhe flamurët
Në festën tonë të brigadës;
Ju priu marshi ynë në udhë.

Këtu u mblodhëm ne dikur,
Të zhveshur dhe të zbathur ishëm,
Por u betuam për flamur,
Për lirinë dhe lulet që do mbinin.

Ç'na zgjohen sot kaq shumë kujtime!
Ja, te kjo kodër-lapidar,
Dikur shkoi lufta plot gjëmime
Dhe la mbi tokën tonë gërmadha.

Kështu atdheu na thirri shpejt,
Na dha një pushkë e një gjerdan,
Ish lot' i nënave barut,
Kërkonte toka jonë hakmarrje.

Me gjakun tonë tokën ushqen,
Që mos shteronte gruri kurrë
Dhe të flladiteshin lulkuqet
Si gjaku ynë në flamur.

Dhe vamë nga shtigjet e përpjetë
Përmbi armikun si furtunë,
Partia ne na fali jetën,
Ne për Partinë jetën vumë.

Ndaj erdh pranvera që lulëzon,
Dhe toka mijra lule veshi,
Tani ne matim veten tonë
Me madhësinë që kanë veprat.

Veprat që ngritëm me këto duar,
Veprat që mbrojmë me këto pushkë,
Veprat që nesër do të ngrini
Me djersën tuaj edhe ju.

S'ka plagë më zemra e tokës sonë,
Që u shërua në liri;
Në këngë motorash po dëgjojmë
Si zemra e tokës rreh tani.

Lulet e dheut dhe pranverën
Këndoni, bij, lulzoni, bij;
Ju vetë jeni lumturia,
Nga gjaku ynë ju keni mbirë.

Dje ati juaj, nëna, vëllai...
E dhanë jetën pa iu trembur plumbit,
Sepse mendonin luftëtarët
Për ju, për ju në çast të fundit.

Me lulet puthuni ju, bij,
Dhe frymë merrni bashkë me lulet;
Veç mos harroni se ky yll
Mbi lapidar s'duhet të shuhet.

Ata që ranë kishin shumë ëndrra,
Shumë amanete ata lanë,
Ndaj dhe shkëlqejnë mbrëmjet tona
Si radhë yjesh anembanë.

Ato ëndrra u bënë hidrocentrale,
U bënë grurë, uzina dhe metal,
Ndaj, kur hapim udhë e çajmë male,
Nuk harrojmë dhe bustet për ata.

Ja kështu, pra, bij, ju mos harroni,
Prapë po u gjendëm ne në luftë;
Pushkën, që dje na zbardhi faqen,
Ju do ta hidhni shpejt mbi sup.

Ta mbani, ta shtrëngoni fort
Nëpër stërvitje dhe marshime,
Dhe syri kurrë s'do t'u gabojë
Se në shenjestër rri dhe syri ynë.

Ju po rreshtoheni pranë nesh,
E ç'na bën vallë më të gëzuar?
Lavdinë e shkuar kur shikojmë
Si përtërihet në sytë tuaj.

Lulet e dheut dhe pranverën
Këndoni, bij, lulzoni, bij;
Ju vetë jeni lumturia,
Nga giaku ynë ju keni mbirë.

M A R S H I Y N Ë

Nëpër shtigje, nëpër male
Çeta jonë hapin s'e ndal,
Rruga jonë është e gjatë
Nis nga shtigjet partizane.

Ndaj nuk shuhet kurrë lavdia,
Që me pushkë sollën ata,
Në çdo rrugë rrinë lapidarët
Roje ditësh të mëdha.

Ndaj, kur shkojmë në marshime,
Dhe në borë dhe në tufan
Dhe në arë dhe në uzinë
Na ndrin ylli partizan.

ANIJA ÇAN

(Këngë)

Në dhomën e punës,
Me duart e mia.
Ngrita një anije
Dhe mbi të unë shkrova
Me bojë të kuqe
Emrin Shqipëria,

Refreni:

Hej, hej, hej,
Anija çan
Nëpër det e oqean.
Hej, hej, hej,
Çan Shqipëria,
S'e tremb dallga dhe stuhia.

Në pupë të anijes
Vetë jam marinari,
E drejtoj anijen
Me duart e mia:
Çajmë nëpër dete,
Busull është Partia.

KUR KTHEHEMI NGA QITJA

(Këngë)

Male e fusha qeshin
Me lule dhe blerim,
Kur kthehemi nga qitja
Unë dhe ati im.

Pushka jonë e dashur
Me lulet kuvendon.
Me qiellin e kaltër
Gjer tej në horizont.

Që të dy jemi ushtarë
Me sy në shenjestër,
Me gëzim hyjmë në garë
Të bëhemi mjeshtër.

Objektivin asgjësojmë
Me predhën e parë.
Dhe në shkollë dhe në uzinë
Prapë jemi në garë.

KUR KTHEHEMI NGA QITJA

(Këngë)

Male e fusha qeshin
Me lule dhe blerim,
Kur kthehemi nga qitja
Unë dhe ati im.

Pushka jonë e dashur
Me lulet kuvendon.
Me qiellin e kaltër
Gjer tej në horizont.

Që të dy jemi ushtarë
Me sy në shenjestër,
Me gëzim hyjmë në garë
Të bëhemi mjeshtër.

Objektivin asgjësojmë
Me predhën e parë.
Dhe në shkollë dhe në uzinë
Prapë jemi në garë.

DRUVARËT

Bora kërcet nën këmbë,
Supet mbuluar me brymë,
Sopata dhe sharra në krahë,
Era ndër pemë oshëtin.

Ja, era hesht për një çast,
Sopatat ushtojnë me gjëmim.
Bjeri më fort sopatës,
Ngrohi ti duart me frymë.

Drurët shtrihen përtokë,
Përreth hakërrohet acari.
Ata një çast lënë sopatat
Dhe ndezin me eshkë një cigare.

Mbi ballë djersë të ngrohta,
Mbi shapka akulli i ngrirë,
Prej zjarrit që ata do të ndezin,
Shumë njerëz do të ndejnë ngrohtësirë.

U R A

Tani ra heshtja mbi qytet,
Urban' i fundit erdhi,
Kurse përtej plot gjallëri
Punën vazhdon kantieri.

Ngado zhurmojnë betonierat
Natën, në turn të tretë.
Kur nesër njerëzit do zgjohen,
Ura gati do të jetë.

Ata dhe natën e bëjnë ditë,
Djersët në ballë u derdhen,
Që sa më shpejt trenat mbi urë
Hapin e parë ta hedhin.

Biseda e tyre vjen që larg,
Për ç'bisedojnë vallë?

Harqet e urës një nga një
U fshijnë rrudhat mbi ballë.

Kështu ata e mundin gjumin
Dhe lodhjen mposhtin shpejt,
Bisedat edhe duart lidhen
Si brigjet qetë-qetë.

Dikush po hesht, diçka mendon,
I ngjan sikur buçet sirena,
Shokët s'e ngasin. Lëre, vëlla,
T'i buzëqeshi ëndrra.

Do shkoj dhe vendin do t'i zë
Atij që ëndërr sheh,
Sepse, me siguri, kjo ëndërr
Themel të ri do ketë.

Kur t'u shkrepri dielli në sy,
Ata do të shkojnë të qetë.
Veç pas do lënë brigjet të lidhur
Me urën si kordele.

DHJETË YJE 1)

(Këngë)

Mblidhen që të gjithë
Moshatarët tanë,
Pionierë të flaktë,
Me yje në ballë.
Pushkët mbajnë në krahë,
Plagët dekorata
Dhe për sulm thërresin
«Para, gjithmonë para!»

Xhezua i plagosur
Shokun mban në krahë.
Jani i rrethuar
Hidhet mbi gjermanë.
Fetja me Ylberen

1) Janë dhjetë pionierët dëshmorë të rrethit të Gjiro-
kastrës.

Si dy motra rrinë,
Ushton pushk' e tyre
Këngë e breshërimë.

Refreni:

Më e gjatë pushka,
Më e vogël shtati,
Ne me pushkën tuaj
Vitet tona matim.
Ne sy ju mbajmë
Gjirin na gufoni
Me shamin' e kuqe
Si me dorën tuaj
Na përqaftoni.

Latife e vogël,
O motër' e brigadës,
Në malet e Bosnjës
Gjaku s'të është tharë,
Bashkimi me Jorgon,
Çelua me Hysenin,
Plumbat në duar
Si trimat i presin.

Refreni:

Më e gjatë pushka...

.....

Janë që të gjithë
Moshatarët tanë,
Përherë i kemi
Nëpër këngë e valle.
Rendin përmes plumbash,
Si pas flutrash rendin,
Plagët posi yje,
Plumbat nuk i trembin.

Pranë plagës së tyre
Fatua shpejt vrapon
Çan tufane e vite,
Pranë tyre qëndron.
Me buzë të qeshur,
Me duart si fashë,
Me zërin e ëmbël,
Seç u shëron plagët.

Janë që të gjithë
Moshatarët tanë,

Me gjak e kanë shkrirë
Dëborën kallkan.
Dhe nga gjaku i tyre
Lulet seç vërshuan;
Lulet më të shtrenjta,
Që si syt i ruajmë.

Refreni:

Më e gjatë pushka...
.....

LETRA

Xha Tomi brodhi nëpër botë,
Padronë e vende ndërroi shumë:
Fatin kërkoi në dhe të huaj,
Po gjeti vetëm thinjë e rrudha.

Shkuan vjet e buza nuk qeshi,
Një ditë një letër i dha krahë:
«Në atdhe tani jetojmë të lumtur,
Kthehu të gëzosh dhe ti, mor plak».

Hipi n'anije, çau detet,
Udhëtoi ditë dhe javë,
Gjersa një ditë atij i thanë:
— Ky është atdheu yt, o plak.

Ky është atdheu? Mos ish ëndërr?
Tej brigjet qeshin ngjyrë blu,
Qytet i madh, njerëz të fortë,
Thua s'kish qenë kurrë këtu.

Xha Tomi brodhi nëpër botë,
Shumë padronë ndërroi dhe vende;
Fatin kërkoi në dhe të huaj,
Po fati ish në vend të vet.

SHQIPONJA E VOGËL

— *Kam qenë partizane, jam dhe do të vdes e tillë; kurse ti ke qenë tradhtar, je dhe do të mbetesh i tillë.*

(Fjalët e F. Berberit para vdekjes.)

Eh, moj kohë partizane,
Këngë edhe furtunë;
Përmes shtigjeve të lirisë
Këto fjalë më prunë.

Përmes shtigjeve të tua
Zemrat ne sot na këndojnë,
Kur dëgjojmë fjalët e Fatos,
Që me gjak i shkroi.

Refreni:

Si një yll i ndritur
Ngjitesh maleve gjithmonë
Partizane e vogël, Fato,
Moshatarja jonë.

Syt' e tua mbushur dritë,
Zëri yt barut,
Shokët pranë të thërrasin,
Shokët e sëmurë.

Ti vraapon t'u ndodhesh pranë,
Dhimbjen ti t'u pakësosh,
Ti dhe zemrën do ta ndaje
Shokët t'i shpëtosh.

PARTIZANIA ELENİ

Dëshmoret E. Kitu

Ngjiteshe përpjetë Murganës,
Në dëborë e në stuhi,
Pas të vinin partizanët,
Shoqja jonë Eleni.

Nëpër shekuj ëndërruam
Një copë diell të lirisë,
Që t'ia thoshte zemr' e mjerë,
Motra jonë Eleni.

Përmes vuajtjes dhe shpresës,
Në prehër të varfërisë,
Do të vinte dita jonë,
Nëna jonë Eleni.

Ndaj u derdhën partizanët
Në çdo mal e në çdo brinjë,
Që të qeshte zemra jote,
Gjyshja jonë Eleni.

Ngjiteshe përpjetë Murganës,
Në dëborë e në stuhi,
Pas të vinin partizanët,
Shoqja jonë Eleni.

Re në borë e më s'u ngrite,
Mbetë në përjetësi,
Ç'të rrinte liria pranë,
Gjyshja jonë Eleni.

Seç të solli mijra lule
Gjakvadtura liri,
Seç të solli mijra zëra,
Partizania Eleni.

Të ngritën shokët në krahë
Në dëborë e në stuhi,

1) Murgana — mal në Dropullin e Sipërm.

Ishin djemtë partizanë,
Nëna jonë Eleni.

Shokët prapë të rrinin pranë,
Grushtat ngrinin me nderim.
Ishte dita e lirisë,
Partizania Eleni.

Q Y T E T I I M

Në mëngjes rrezet e para
Gjithë njerëzit i zgjojnë,
Me tiktakun e sahatit
Shpejt në punë shkojnë.

Mbi kalldrëme plot me zhurmë
Shkojnë përditë punëtorët,
Bashkë me ta dal edhe unë,
Edhe shkoj në shkollë.

Ky peizazh i gjallë, plot zhurmë,
Mua më gëzon,
Qyteti im ndërron turnet,
Jetë të re ndërton.

Po kur të mbarojë mësimi
Do vrapoj atje,
Bashkë me shokët gurëgdhendës
Do shtroj rrugë të re.

Shtëpitë, muret dhe kalldrëmet
Mua më tregojnë
Se si rendi brez pas brezi
Trimëria jonë.

Ja, këtu, te kjo rrugicë,
Ngrihet një shtëpi,
Këtu lindi dhe u rrit
Udhëheqësi ynë.

Dhe te kjo shtëpi përditë
Shumë njerëz vijnë;
Ja, këtu dhe unë lidha
Në qafë shaminë.

Dhe për gjakun që është **derdhur**
Unë bëra betim,
Që pas gjurmëve të tyre
Të marshoj si trim.

KU ËSHTË AJO, KU?...

Vala valën nget me vrap,
Uji dallgëzon
Rrjedh Shkumbini mes shkëmbinjve,
Rrjedh e mërmëron.

N'atë breg vijnë shumë fëmijë,
Lozin e kërcejnë.
Pastaj rrinë e pyesin lumin,
Që nget me të shpejtë:

«Mos e pe ti Zelianë,
Nënë tonë të mirë?»
«Ka dalë tutje në një breg
Bashkë me dy fëmijë.»

«Ku është, ku? — ata po pyesin, —
Vallë ku ka dalë?»

Është rrezja që praron
Brigjet valë më valë.

Është rrezja që buzqesh
Ëmbël në sytë tuaj,
Shkuma që na përkëdhel
Janë të dy duart.

Vala valës i hakërrohet:
«Ajo është e jona!»
Veç ajo në brigje del,
Roje rri gjithmonë.

Edhe mbron fëmijët tanë
i shtrëngon në gji.
Në atë breg nënë Zelihaja
Del e rri gjithnjë.

SHTEGTOI LAVDIA JONË

*... Armët nuk jua ngjesha unë, po
ju gjeta të armatosur; lirinë e kishit
kudo, në kraharor, në ballë, në shpa-
të dhe në ushtat...»*

(«Histori e Skënderbeut» Barleti.)

Rrahin topat,
Dridhet toka,
Bien gjylet
Mbi kala.
Nga sulltani
Vjen fermani:
«Lër kështjellën,
Gjeneral».

Kurse malet
Qeleshbardha
Majë më majë

Japin kushtrim.
Rrinë kështjellat
Edhe malet
Krahë për krahë
Në çdo luftim.

Ku shkel turku,
Nuk mbin bari;
Çallm' e tyre
Qjellin nxin.
Toka jonë
Nën ta rrënkon,
Gjaku ynë
Ushqen lirinë.

Përmbi mure
Del tellalli,
Fjal' e Kontit
Bubullin:
«Harrojeni
Sfetigradin,
Qentë e ngordhur,
Tradhtinë.

As me aspra,
As me topa

S' merret Kruja
Me lirinë.»
Sthuren radhët,
Dit' e bardhë
Do ta shturë
Gjithë hordhinë.

Rrahin topat,
Dridhet toka,
Bien gjylet
Anembanë.
Çahen muret,
Turqit turren
Me zjarr
E me jataganë.

Në bedenat
Që kanë rénë,
Bëhet bllok
Një luftëtar.
— Para, burra, —
Thërret Vrana,
Shkëlqen dielli
Fitimtar.

Përmbi malë
Ndizen zjarre,
Gjergji ynë
Po jep shenjë,
Nga bedenat
Dhe nga malet
Shpatat shkrepin
Si rrufe.

Jeniçerët i zë tmerri
Kur dëgjojnë
Skënderbenë,
Marrin udhët
Si të çmendur,
S'ka allah
Më përmbi dhe.

Plas sulltani
Nga marazi,
Gjysmëhëna
Bie përdhe.
Lum si shpata
Dhe mburoja,
Që gjetën
Trimat e vet.

Kthehen trimat,
U prin Gjergji
Populli
Seç brohoret:
Gjergji ynë,
Trimi ynë,
Duell' i lavdisë
Për ne!

Te kështjella,
Vrana Kontin
Skënderbeu
E puth në ballë;
Puthj' e trimit
Përmbi male
Lind si një agim
I madh.

Përmbi kullë
Flamuri tundet,
Shqipja malet
Vigjëlon.
Në çdo brez
E nëpër shekuj
Shtegëton
Lavdia jonë.

PASQYRA E LËNDËS

	Faqe
Rrugët edhe shtigjet	3
✓ Në mal	5
- Bateria vullnetare	8
Kisha një kalë	9
Dallëndyshet	11
- Kur bie mbrëmja në kufi	13
Kritika	14
- Sopata	17
Iliçi buzëqesh	19
Lulja dekoratë	20
Ujvarë e ylbhtë	22
{ Takim brezash	25
{ Marshi ynë.	29
Anija çan	30
- Kur kthehem nga qitja	32
{ Druvarët	34
✓ Ura	36
{ Dhjetë yje	38
Letra	42
Shqiponja e vogël	44
- Partizania Eleni	46
✓ Qyteti im	49
- Ku është ajo, ku?... ..	51
- Shtegtoi lavdia jonë	53

Redaktori: Xhevahir Spahiu
Kopertina nga Musa Qarri

Tirazhi 3.000 kopje Format 70x100/32 Stash: 2204-72

Shtyp Drejtoria Qendrore Poligrafike
Shtypshkronja «8 NENTORI» — Tiranë, 1975